Перед його норою заходило на ніч сонце. Сонце зайшло. Ліс потемнів, кар'єр густо засинів, сосна угорі золотіла.

— Ліс потемнів, кар'єр посинів, а ти золотієш, — сказав. він сосні. З нори вилазити не хотілося, а тут заболіло вухо, наче нічого було тому вухові зараз робити, — але заболіло.

— Ковбаси наївся, і магазинної, і так домашньої з часником, — куди я піду? Та не піду я нікуди. В норі тепло? Тепло. Вухо болить? Болить. От і лежи. Слухай собі небо над сосною, мугикай собі що хоч, не хоч — не мугикай.

Коров'як бджоли не любили. Уночі, коли бджоли не літали, коров'як так було зацвітав своїм старим іржавим тілом, тягнувся з усіх сил — з-під старого раптом вилазило молоде, і цвіло молоде золотим, аж блищало, але бджоли й того не любили.

— Понюхаю тебе сам, — сказав лис коров'яку, і хоча з нори вилазити не хотілося — виліз. Став на пісок, побілений сонцем за літо, пісок залоскотав лисові лапи, і він ліг погрітися ще трохи на тепленькому. Погрівся. Тоді пригнув лапою собі до носа коров'як, нюхнув його верхню квітку, під нею понюхав нижчу, під нижчою ще нижчу, під нижчою ще нижчішу, під тією найнижчішу, а попід найнижчішою най-найнайнижчішу, вже при самій землі на піску.

Сосні зробилося млосно. — Не обдуриш, — сказав лис коров'яку, — бо твоя верхня квітка найсолодша!

В кар'єрі сплескувалась риба, над лісом летів літак.

— Лети, лети! От залізу в нору, і ти мене вже більше цю ніч не побачиш, — сказав лис літаку.

Літак, видно, розсердився, бо розвернувся посеред неба над темним лісом у синім кар'єрі — прозолотився лише його тонкий хвіст нарівні з сосною.

Вухо давало себе ще знати. Лис засміявся з літака.

— Лети. На добраніч.

І літак полетів.

По той бік води під скелею важко дихали високі БілАЗи. Ті БілАЗи — лисове щастя: в обідню пору, коли хлопці з БілАЗів підполуднюють на гранітних каменюках, лис вже лежить за 'їхніми спинами в полинах.

— Я тут, — каже хлопцям лис. — Ніби ви не знаєте, що я лежу за вашими спинами в полинах? Знаєте, бо лишите мені на граніті магазинну і так з часником домашню, щоб потім дивитись на мене з БілАЗів, як я на граніті їм, а часник викидаю собі під лапи...

Лис кинувся за джмелем. Цей джміль давно морочив лисові голову, бо дуже хотів вижити лиса з нори і самому жити у ній. Джміль знав, що ця нора була не лисова, а борсукова. Але ж лис зайняв її першим! Лис зайняв її, коли ще мати була жива.

Джміль надувся і покотився тікати — навіть літати як слід не умів!

— Тікай, бо дожену! — закричав йому лис, а сам ліг на лапи у коров'яку і далі не побіг. — Не обдуриш! Бо ти заманюєш мене, я знаю куди...

Джміль заманював лиса до гусака. На тому тижні джміль прилетів в обід, саме тоді, коли лис повертався від БілАЗів, і коров'як зустрічав його. Джміль намалював крилами перед лисячим носом нору і сказав, що нора — його. Лис, довго не думаючи, дихнув на джмеля часником і

заліпив йому лапою. Джміль трохи було оглух, але не впав, збив пелюстку з коров'яку і подерся на небо.

— Так ти ще й мій коров'як оббиваєш! — і лис по-справжньому кинувся за джмелем, бо знав, що джміль довго у небі не пролетить. Джміль — не літак, t догнав його, правда, вже у селі за кар'єром в калюжі, де саме купався гусак: джміль з розгону і втоми впав за гусаком у калюжу, а лис наскочив на гусака — гусак саме точив дзьоба об воду, і лисові від того точеного дзьоба засвітилося в очах... Прощально-жовто засвітився коров'як...

Сергій Іванович Проць саме тоді йшов зі школи. Сергій Іванович хоча і був сьогодні, першого вересня, першачком і вчителька так його і назвала, кинувся з новим портфелем у калюжу, підгилив ногою гусака, підхопив лиса на руки і побіг додому.

Гусак подивився вслід новій мокрій формі Сергійка — Сергія Івановича, побовтав лапою в калюжі скаламученим небом і знову почав точити об воду дзьоба, не забуваючи поглядати і на джмеля, що обсихав на портфелі.

— Я т-тобі дам!

— Мамо...

— Не мамай! Лисенятко до хати — а портфель?

— Мамо...

— А яке ж воно мокре, та мале, та жовтеньке... Іди ж мені зараз же по портфель! Ось прийде тато... Сергій Іванович пішов по портфель: з портфеля, з мокрого букваря, на "Г" — дивився гусак, на "Д" — кудись убік дивився джміль.

— Не заманиш! — сказав лис. — Ось прийде зі школи Сергійко і ляже біля мене, отут біля нори на піску, на тепленькому... Ти думаєш що: коров'як з БілАЗаМи, літак із сосною — це тобі так?...

В кар'єрі сплескувалась риба, і від того срібного сплескування лисові зарябіло в очах, рябіло доти, аж доки коров'як не сказав лисові "на добраніч".

1977